МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ

БОРЩ МИРОСЛАВА ОЛЕКСАНДРІВНА

«ОБЛІК І АНАЛІЗ В УПРАВЛІННІ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА»

(на матеріалах ТОВ «АПБ ТОПАЗ»)

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

АВТОРЕФЕРАТ

випускної кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеню «магістр»

Чернігів 2018

Випускною кваліфікаційною роботою є рукопис

Робота виконана на кафедрі бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту обліково-економічного факультету Навчально-наукового інституту економіки Чернігівського національного технологічного університету

Науковий керівник: к.е.н., доцент КЛИМЕНКО Тетяна Вікторівна, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту Чернігівського національного технологічного університету

Захист відбудеться «__» грудня 2018 р. о 9.00 год. на засіданні Екзаменаційної комісії у Чернігівському національному технологічному університеті

Завідувач кафедри бухгалтерського обліку,
оподаткування та аудиту
д.е.н., проф. Маргасова В.Г.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Підприємство у сучасному світі не може нормально функціонувати без чіткого плану роботи та без певних ресурсів, необхідних для виробництва продукції чи надання послуг. Під ресурсами ми розуміємо усе, що може бути використано для процесу виробництва. Головна мета будь-якого підприємства – це отримання прибутку. Проте безперервна робота підприємства, яка веде до заробітку коштів неможлива без витрат. Щоб витрат на підприємстві було якомога менше, потрібно планувати свою діяльність, беручи до уваги багато ланок на підприємстві від яких залежить його безперервна робота, однією з таких ланок є оборотні активи підприємства. Відповідно до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» оборотні активи – це грошові кошти та їх еквіваленти, що не обмежені у використанні, а також інші активи, призначені для реалізації чи споживання протягом операційного циклу чи протягом 12 місяців з дати балансу. Операційний цикл – проміжок часу між придбанням запасів для здійснення діяльності та отримання коштів (еквівалентів грошових коштів) від реалізації виробленої з них продукції або товарів і послуг.

Відмітимо, що від правильного відображення операцій з обліку оборотних активів та достовірності даних залежить подальший розвиток виробництва. Без цієї інформації просто неможливо прийняти правильні управлінські рішення, які необхідні для обрання найкращої стратегії розвитку підприємства та створення конкуренції на ринку. Саме тому дослідження організації обліку та управління оборотними активами є актуальною в сучасних мінливих умовах функціонування національної економіки.

Питанням формування та використання оборотних активів присвячені праці зарубіжних учених: Ф. Кене, А. Маршала, Дж. Ст. Мілля, А. Сміта, С. Фішера, Й. Шумпетера. Вагомий внесок в сучасну економічну теорію і практику формування та ефективного використання оборотних активів зробили наступні вітчизняні й іноземні економісти: В. Бєлолипецький, М. Білик, І. Бланк, В. Андрійчук, Г. Білоусенко, Ю. Брігхем, Л. Деркач, В. Дяченко, Я. Кагнер, В. Ковальов, Л. Кочкарєв, Н. Лисиціан, А. Мороз, Ю. Мусіяка, Ю. Воробйов, А. Золотарьов, І. Зятковський, М. Коробов, А. Поддєрьогін, Л. Ротштейн, Є. Стоянова, О. Терещенко, М. Черватюк, А. Шило, В. Шокун, Д. Шиян та ін. Незважаючи на наявні наукові дослідження щодо вирішення проблем обліково-аналітичного забезпечення управління оборотними активами, цей напрямок розкритий не повною мірою, оскільки в сучасних мінливих умовах господарювання існуючі методики потребують доопрацювання та адаптації до вимог ринку.

Метою дослідження є узагальнення та систематизація теоретико-методичних і практичних аспектів обліку та аналізу оборотних активів, дослідження управління ними і розробка напрямів удосконалення цих процесів.

Для досягнення поставленої мети дослідження у роботі вирішені такі ***завдання***:

- дослідити економічну сутність оборотних активів та їх роль у забезпеченні функціонування суб'єктів господарювання;
- визначити особливості організації обліку оборотних активів підприємства;
- систематизувати нормативно-правове забезпечення обліку оборотних активів підприємств в Україні;
- розглянути методичний підхід до управління оборотними активами підприємства;
- оцінити організацію обліку оборотних активів на досліджуваному підприємстві;
- проаналізувати ефективність політики управління оборотними активами на підприємстві;
- визначити основні напрями удосконалення обліку обліково-аналітичного забезпечення управління оборотними активами підприємства;
- розробити та економічно обґрунтувати можливі шляхи удосконалення політики управління оборотними активами та підвищення ділової активності підприємства.

Об'єктом дослідження є процеси обліку та аналізу в управлінні оборотними активами підприємства.

Предметом дослідження є теоретично-методичні і практичні аспекти обліку та аналізу в управлінні оборотними активами підприємства.

Методи дослідження. При написанні випускної кваліфікаційної роботи були використані як загальнонаукові методи дослідження, так і економіко-математичні методи (економетричні методи, методи математичної статистики) для оцінки ефективності організації обліку оборотних активів та управління ними на підприємстві, а також обґрунтування рішень щодо вдосконалення цих процесів.

Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативні акти, що регулюють організацію обліку оборотних активів в Україні, фінансова звітність ТОВ «АПБ ТОПАЗ», праці вітчизняних і зарубіжних науковців.

Практичне значення одержаних результатів. Основні результати дослідження спрямовані на вдосконалення методики й практики системи обліку та аналізу в управлінні оборотними активами суб'єктів господарювання. Зокрема, запропонована система розподілу складів підприємства за п’ятьма групами згідно напрямів діяльності підприємства, розроблений план документообігу сировини та матеріалів.

Апробація результатів дослідження. Основні положення та результати випускної кваліфікаційної роботи доповідалися й обговорювалися на Міжнародній науково-практичній конференції «Бухгалтерський облік, оподаткування, аналіз і аудит: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку» (м. Чернігів, ЧНТУ, 11 грудня 2015 р., 30 листопада 2016 р.).

Публікації. За результатами дослідження опубліковані тези доповіді:

Борщ М.О. Проблемні питання щодо організації обліку дебіторської заборгованості з контрагентами підприємства / Т.М. Лаптій, М.О. Борщ // Бухгалтерський облік, оподаткування, аналіз і аудит: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку : І Міжнародна науково-практична конференція (м. Чернігів, 11 грудня 2015 р.) : тези доповідей. – Чернігів : Черніг. нац. технол. ун-т, 2015. – 248 с. – С. 36-37.

Борщ М.О. Особливості інформаційних систем бухгалтерського обліку в країнах Європи: Німеччина / Волот О.І., М.О. Борщ // Бухгалтерський облік, оподаткування, аналіз і аудит: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку : ІІ Міжнародна науково-практична конференція (м. Чернігів, 30 листопада 2016 р.) : тези доповідей. – Чернігів : Черніг. нац. технол. ун-т, 2016. – 210 с. – С. 27-28.

Структура роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків.

Основний зміст роботи викладено на 79 сторінках друкованого тексту. Робота містить 14 таблиць, 11 рисунків, 4 додатки. Список використаних джерел налічує 70 найменувань, поданих на 8 сторінках.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

У вступі розкрита актуальність теми випускної кваліфікаційної роботи, встановлено мету та завдання, предмет і об’єкт, методи та інформаційна база дослідження, визначене практичне значення результатів дослідження, а також подано структуру роботи.

У першому розділі **«Теоретичні основи обліку та управління оборотними активами підприємства»** досліджена економічна сутність оборотних активів та їх роль у забезпеченні функціонування суб'єктів господарювання, визначені особливості організації та систематизоване нормативно-правове забезпечення їх обліку в Україні, розглянутий методичний підхід до управління оборотними активами підприємства.

Систематизація наукових підходів видатних учених до трактування поняття «оборотні активи», дозволила визначити оборотні активи як сукупність коштів, авансованих у виробничі оборотні фонди та фонди обігу для забезпечення безперервного процесу виробництва й реалізації продукції та досягнення достатнього рівня прибутковості підприємств. Згідно Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» оборотні активи – гроші та їх еквіваленти, що не обмежені у використанні, а також інші активи, призначені для реалізації чи споживання протягом операційного циклу чи протягом дванадцяти місяців з дати балансу.

Розглянуті основні нормативно-правові акти, що регулюють порядок обліку оборотних активів в Україні, серед яких виділено: Господарський кодекс України, Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні»,

НП(с)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», П(с)БО 9 «Запаси», П(с)БО 10 «Дебіторська заборгованість», П(с)БО 11 «Зобов`язання», Наказ Міністерства статистики України «Про затвердження типових первинних документів з обліку сировини і матеріалів» №193 від 21.06.96р. та ін. Зауважено на необхідності уточнення деяких положень цих правових активів, враховуючи мінливі умови функціонування у вітчизняній економіці.

Визначені класифікаційні ознаки та відповідні види оборотних активів, зокрема: запаси (виробничі запаси; незавершене виробництво; запаси готової продукції; товари, придбані з метою перепродажу); дебіторська заборгованість за товари (роботи, послуги) та дебіторська заборгованість за розрахунками (з бюджетом, за виданими авансами, за нарахованими доходами, за внутрішніми розрахунками, інша); поточні фінансові інвестиції (вкладення в короткострокові цінні папери – облігації, векселі, казначейські зобов'язання, інші комерційні цінні папери, емітовані іншими суб'єктами ринку, банківські депозити тощо); грошові кошти та їх еквіваленти (в національній валюті, в іноземній валюті).

Досліджено особливості організації обліку окремих складових оборотних активів, визначені мета та завдання, нормативні акти, що регулюють цей процес, зазначена система рахунків бухгалтерського обліку, на яких узагальнюється інформація про стан і рух запасів, дебіторської заборгованості.

Узагальнені основні завдання управління оборотними активами підприємства, серед яких виділені: забезпечення безперебійності виробничого процесу; прискорення оборотності загальної суми оборотних активів; забезпечення ліквідності оборотних активів, достатньої для підтримки платоспроможності підприємства за поточними фінансовими зобов‘язаннями; забезпечення підвищення рентабельності оборотних активів; мінімізація ризиків і втрат, пов‘язаних з формуванням і використанням оборотних активів.

Розглянуті можливі тактики вибору величини оборотних активів залежно від їх співвідношення з обсягами реалізації: обмежуюча (коли підтримується обсяг оборотних активів на мінімально можливому рівні, тобто підприємство не створює додаткових резервів, дотримується суворої дисципліни розрахунків з постачальниками) та гнучка (полягає у забезпеченні високого співвідношення між оборотними активами і обсягом реалізації).

Встановлено, що стратегія фінансування оборотних активів залежить від покладених в їх основу принципів фінансування змінної частини (різниця між фактичною й мінімальною потребою в оборотних активах). При цьому постійна частина оборотних активів визначається на рівні мінімальної потреби в оборотних активах в досліджуваному періоді. Залежно від вибору джерел покриття змінної частини оборотних активів, виділяють чотири стратегії їх фінансування: ідеальна, агресивна, консервативна, компромісна

У другому розділі роботи «Дослідження організації обліку та ефективності управління оборотними активами ТОВ «АПБ ТОПАЗ» наведена фінансово-економічна характеристика діяльності підприємства, оцінена організація обліку оборотних активів, досліджена динаміка обсягу

оборотних активів та окремих складових і проаналізована ефективність політики управління оборотними активами на підприємстві.

Встановлено, що об'єктом дослідження другого розділу є організація обліку та управління оборотними активами ТОВ «АПБ ТОПАЗ», яке здійснює проектні роботи, архітектурне та будівельне проектування; будівельні та монтажні роботи; будівництво транспортних споруд; монтаж інженерних мереж; інжинірингова діяльність у сфері будівництва та інші види діяльності та інша діяльність, яка не заборонена законодавством України.

Дослідження динаміки основних фінансово-економічних показників дозволило зробити наступні висновки. Фінансово-економічний стан досліджуваного підприємства можемо оцінити задовільно, адже відбулося відновлення його ділової активності за рахунок нарощування середньорічної вартості активів та чистого доходу, покращення показників продуктивності праці, віддачі основних засобів та рентабельності активів. Тобто, керівництво лише в 2017 році почало проводити ефективний фінансовий менеджмент та належним чином слідкувати за усіма показниками, що призвело до поступового зростання прибутку. Поряд з цим, необхідно звернути увагу на високий рівень витрат на 1 грн реалізованої продукції та, не зважаючи на збільшення, низьку прибутковість активів підприємства, що потребує розробки та реалізації відповідного комплексу заходів.

Протягом аналізованого періоду у підприємства значно збільшилася вартість майна, найбільшу частку в якому займали оборотні активи, передусім, запаси та дебіторська заборгованість, що вказує на значне вилучення коштів з обороту. У складі джерел фінансування підприємства переважали поточні зобов’язання.

Встановлено, що на ТОВ «АПБ ТОПАЗ» затверджено Наказ №1 від 26.04.2016 року про облікову політику підприємства та про організацію бухгалтерського обліку, який визначає порядок організації й ведення бухгалтерського обліку. Згідно Наказу, на підприємстві застосовується журнально-ордерна система обліку з елементами комп’ютерної обробки за допомогою програми «1С:Підприємство 8.1.2» для Торгових підприємств. Для обліку запасів і коштів у розрахунках застосовується План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, а також складається фінансова звітність. Для вибуття запасів використовується метод ФІФО. До грошових коштів на підприємстві належать: кошти на рахунках у банках та інші грошові кошти. Каси на підприємстві немає.

Виявлено, що за аналізований період обсяг оборотних активів збільшився, що відбувалося, переважно, за рахунок нарощування обсягу запасів та дебіторської заборгованості. Стрімке зростання дебіторської заборгованості та незначна частка й обсяг найбільш ліквідних активів оцінено незадовільно, адже це погіршує рівень платоспроможності підприємства, а відтак, потребує розробки відповідних заходів щодо усунення виявлених загроз.

Динаміка показників платоспроможності підприємства за даними балансу представлена в таблиці 1.

Таблиця 1

Динаміка показників платоспроможності підприємства*

Показники	Станом на:			*Абсолютне відхилення (2017/2015 рр.)*
	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017	
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,02	0,02	0,01	*-0,01*
Коефіцієнт проміжної ліквідності	0,3	0,3	0,1	*-0,2*
Коефіцієнт покриття	1,14	1,14	1,2	*0,06*
Коефіцієнт чистої виручка	0,05	0,008	0,18	*0,13*
Чистий оборотний капітал, тис. грн	(130)	(42,1)	147,2	-

* *Джерело: розраховано автором*

Виявлено, що рівень показників платоспроможності був нижче за рекомендовані значення, до того ж, коефіцієнти абсолютної та проміжної ліквідності погіршилися, спостерігалася нестача чистого оборотного капіталу протягом 2015-2016 років, проте в 2017 році його обсяг становив 147,2 тис. грн.

Доведено, що баланс ТОВ «АПБ ТОПАЗ» протягом досліджуваного періоду не був ліквідним, оскільки не виконувалась перша, друга та четверта умови ліквідності балансу на початку періоду, та перша й друга умови – на кінець, тобто на підприємстві не вистачало найбільш ліквідних активів для покриття найбільш короткострокових зобов'язань. Воно знаходилось на межі банкрутства, проте на кінець періоду ситуація дещо покращилася.

Дослідження ефективності управління оборотними активами досліджуваного підприємства показало, що її рівень є задовільним. Проте, значення деяких показників протягом аналізованого періоду були досить низькі, хоча й спостерігалось незначне нарощування, яке суттєво не вплинуло на покращення процесу формування і використання оборотних активів. Це стало підставою для розробки заходів із прискорення оборотності всіх складових оборотних активів задля забезпечення нормального функціонування підприємства, його безпечного розвитку.

У третьому розділі «Напрями вдосконалення обліку та підвищення ефективності управління оборотними активами ТОВ «АПБ ТОПАЗ» визначені основні напрями удосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління оборотними активами підприємства, розроблені та економічно обґрунтовані можливі шляхи удосконалення політики управління оборотними активами та підвищення ділової активності підприємства.

З метою розробки заходів щодо удосконалення обліку та управління оборотними активами виявлені особливості будівельної діяльності, які впливають на обліково-аналітичну систему (сезонність виробництва, тип рельєфу та ґрунту, технологічний взаємозв'язок всіх операцій, що входять до складу будівельного процесу, нестійкість співвідношення будівельно-монтажних робіт за їх складністю та видами протягом місяця тощо).

Обґрунтована важливість бухгалтерського контролю операцій з оборотними активами, наведені його основні завдання. Охарактеризована економічна сутність та мета контролінгу і управлінського обліку оборотних активів, визначений взаємозв'язок між ними, основні етапи процесу прийняття управлінського рішення.

Також, досліджений взаємозв'язок контролінгу, планування, управлінського обліку, внутрішнього контролю та управління за відхиленнями підприємства. Виділено функції контролінгу підприємства: збір та систематизація інформації, контроль якості виробничих процесів, координаційна, аналітична, стратегічна.

Доведена необхідність удосконалення управлінського обліку в частині організації системи управління інформаційними потоками щодо формування запасів на складі. Так, запропоновано розподіл складів за групами і напрямами діяльності підприємства та розроблений графік документообігу з обліку запасів. При введенні такого розподілу, строк отримання інформації з кожного складу прискориться, інформація буде чітко згрупована, тому обробляти її буде легше. Також, від правильної організації документування, залежить правильність списання запасів на виробництво та оцінка незавершеного виробництва.

Введення графіку документообігу з обліку запасів спростить систему контролю за запасами, дозволить швидше виявляти нестачі та матеріально-відповідальних осіб, робити перевірки і вести розрахунки окремо по кожному складу та звіряти їх з загальними розрахунками

Визначені основні напрями підвищення ефективності управління оборотними активами, зокрема: прискорення оборотності оборотних активів, підвищення їх рентабельності, оптимізація запасів матеріальних ресурсів та незавершеного виробництва, мінімізація витрат оборотних активів у процесі їх використання, скорочення тривалості виробничого циклу, покращення організації матеріально-технічного забезпечення виробничого процесу, прискорення реалізації товарної продукції.

Економічно обґрунтований оптимальний розмір замовлення матеріальних запасів, що здійснено із застосуванням моделі Уілсона та дозволить економити за рахунок мінімізації витрат на виконання замовлення з постачання матеріалів та витрати на їх зберігання. Виходячи із розрахунків, величина оптимальної партії матеріалів становить 1633 одиниці, які необхідно поповнювати через кожні 8 днів. При цьому необхідно враховувати ще додатково два дні на організацію та здійснення закупівлі нової партії матеріалів.

Розроблені рекомендації щодо мінімізації обсягу дебіторської заборгованості, зокрема: визначення максимальної суми боргу в цілому та на одного клієнта (лімітування дебіторської заборгованості); всебічна оцінка фінансового стану потенційних дебіторів, їх платоспроможності, репутації тощо. Доведена необхідність обґрунтовувати доцільність надання відстрочок платежу покупцям продукції шляхом оцінювання впливу інвестицій у дебіторську заборгованість на основні фінансово-економічні показники діяльності підприємства.

ВИСНОВКИ

За результатами проведеного узагальнення та систематизації теоретико-методичних і практичних аспектів обліку та аналізу в управлінні оборотними активами встановлено наступне.

1. Обґрунтовано, що для підвищення ефективності виробничої діяльності підприємства і покращення його фінансового стану важливе значення мають питання раціонального використання оборотних активів. Проблема підвищення ефективності обліку та управління оборотними активами стала ще актуальнішою у сучасних кризових умовах. Оборотні активи забезпечують безперервний рух коштів на всіх стадіях кругообігу, з метою задоволення виробничих потреб у грошових і матеріальних ресурсах, забезпечення своєчасності та повноти розрахунків, підвищення ефективності управління оборотними активами.

2. Встановлено, що до оборотних активів підприємства відносяться ті види майнових цінностей, які повністю використовуються протягом одного виробничого циклу. Та частина оборотних активів, яка постійно знаходиться у сфері виробництва, називається оборотними фондами, інша частина оборотних активів знаходиться у сфері обігу і відповідно називається фондами обігу. Визначено, що функціонування оборотних активів починається з моменту їх формування та розміщення. Всі джерела формування оборотних активів поділяють на власні та позикові.

3. Констатовано, що облік оборотних активів ведеться на рахунках, затверджених Планом рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, Класу 2 «Запаси» та Класу 3 «Кошти, розрахунки та інші активи».

4. Визначені основні завдання управління оборотними активами підприємства, серед яких виділені: забезпечення безперебійності виробничого процесу; прискорення оборотності загальної суми оборотних активів; підвищення їх ліквідності, достатньої для підтримки платоспроможності підприємства за поточними зобов‘язаннями, підвищення рівня рентабельності оборотних активів; мінімізація ризиків і втрат, пов‘язаних з управлінням оборотними активами. Надана характеристика обмежуючій та гнучкій тактиці вибору обсягу оборотних активів залежно від їх співвідношення з обсягами реалізації, а також розглянуті стратегії фінансування оборотних активів, в основу яких покладено принципи фінансування їх змінної частини (ідеальна, агресивна, консервативна, компромісна).

5. Встановлено, що нормативно-правове забезпечення обліку та управління оборотними активами в Україні регулюється низкою актів, серед яких: Господарський кодекс України, Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», НП(с)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», П(с)БО 9 «Запаси», П(с)БО 10 «Дебіторська заборгованість», Положення про інвентаризацію активів та зобов’язань та інші.

6. Фінансово-майновий стан ТОВ «АПБ ТОПАЗ» можна оцінити як

фінансово не стійкий, згідно розрахованих показників фінансової стійкості та ліквідності, підприємство знаходиться у стані фінансової кризи. Протягом досліджуваного періоду відбулося нарощування дебіторської заборгованості, що вказує на погіршення платіжної дисципліни на підприємстві. Проведений аналіз динаміки складу та структури оборотних активів ТОВ «АПБ ТОПАЗ» дає можливість стверджувати, що значне зростання їх обсягу відбувалося за рахунок нарощування обсягу запасів та дебіторської заборгованості. До негативних моментів варто віднести те, що баланс підприємства не був абсолютно ліквідним, коефіцієнти проміжної та абсолютної ліквідності були нижче за рекомендовану межу.

7. За результатами дослідження організації обліку оборотних активів на ТОВ «АПБ ТОПАЗ» виявлено, що створені належні умови для своєчасного й повного відображення в обліку операцій, пов’язаних з надходженням, зберіганням, оцінкою та використанням оборотних активів, проте деякі аспекти потребували вдосконалення.

8. У рамках удосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління підприємства доведена важливість ефективної системи контролю операцій з оборотними активами, наведені основні завдання її функціонування. Визначена сутність та мета контролінгу і управлінського обліку оборотних активів, схематично представлений взаємозв'язок між ними та основні етапи процесу прийняття управлінського рішення.

9. Обґрунтована необхідність удосконалення управлінського обліку в частині організації системи управління інформаційними потоками щодо формування запасів на складі. Запропоновані критерії розподілу складів за групами та напрямами діяльності підприємства, а також розроблений графік документообігу з обліку запасів.

10. На основі моделі Уілсона економічно обґрунтований оптимальний розмір замовлення матеріальних запасів на досліджуваному підприємстві, що дозволить мінімізувати витрати на виконання замовлення з постачання матеріалів та витрати на їх зберігання.

11. Розроблені й інші рекомендації щодо підвищення ефективності управління оборотними активами шляхом: мінімізація витрат оборотних активів у процесі їх використання, скорочення тривалості виробничого циклу, покращення організації матеріально-технічного забезпечення виробничого процесу, прискорення реалізації товарної продукції, визначення максимальної суми боргу в цілому та на одного клієнта (лімітування дебіторської заборгованості); всебічного оцінювання фінансового стану потенційних дебіторів, їх платоспроможності, репутації тощо.

Отже, ТОВ «АПБ ТОПАЗ», незважаючи на погіршення фінансового стану, має можливості стабільно працювати, але за умови удосконалення облікового забезпечення та політики управління оборотними активами підприємства. Впровадження запропонованих заходів щодо удосконалення обліку та управління оборотними активами підвищить ефективність діяльності досліджуваного підприємства в цілому

АНОТАЦІЯ

Борщ М.О. Облік і аналіз в управлінні оборотними активами підприємства (на матеріалах ТОВ «АПБ ТОПАЗ»). – Рукопис.

Випускна кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеню «магістр» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування». – Чернігівський національний технологічний університет. – Чернігів, 2018.

Випускна кваліфікаційна робота присвячена обґрунтуванню теоретико-методичних засад і розробці науково-практичних рекомендацій, спрямованих на вдосконалення організації обліку та аналізу в управлінні оборотними активами.

У роботі розглядаються економічна сутність оборотних активів та їх роль у забезпеченні функціонування підприємства, особливості організації та нормативно-правове забезпечення їх обліку, методичний підхід до управління оборотними активами підприємств.

Оцінена організація обліку оборотних на ТОВ «АПБ ТОПАЗ» та ефективність управління ними. Наведено фінансово-економічну характеристику діяльності цього підприємства, досліджено організацію первинного, синтетичного й аналітичного обліку оборотних активів, проаналізовано їх динаміку та структуру, оцінено показники ефективності управління ними, зокрема платоспроможності, ліквідності балансу та ділової активності.

За результатами дослідження визначені основні напрями удосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління оборотними активами підприємства, розроблені та економічно обґрунтовані можливі шляхи удосконалення політики управління оборотними активами та підвищення ділової активності підприємства.

Сформульовані пропозиції щодо: вдосконалення управлінського обліку в частині організації системи управління інформаційними потоками щодо формування запасів на складі, графіку документообігу з обліку запасів, прискорення оборотності оборотних активів, покращення організації матеріально-технічного забезпечення виробничого процесу, визначення оптимального розміру замовлення матеріальних запасів на основі моделі Уілсона, впровадження ефективної системи контролю операцій з оборотними активами, наведені основні завдання її функціонування.

Основні результати дослідження спрямовані на вдосконалення методики й практики системи обліку та аналізу в управлінні оборотними активами суб'єктів господарювання.

Ключові слова: ОБОРОТНІ АКТИВИ, ВИРОБНИЧІ ЗАПАСИ, ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ, ГРОШОВІ КОШТИ, ОБЛІК, АНАЛІЗ, КОНТРОЛЬ, УПРАВЛІННЯ, УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК.